

Asia: LVM035:00/2019

Valtioneuvoston periaatepäätös logistiikan digitalisaatiosta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintäministeriö

Erityisasiantuntija Noora Lähde, p. 045 2222 017

lausuntopalvelu.fi

Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö: VN/13450/2020

Lausunto valtioneuvoston periaatepäätöksestä logistiikan digitalisaatiosta

Pyydettyinä lausuntona esitämme Suomen Akatemian puolesta seuraavaa.

Valtioneuvoston periaatepäätöksessä sivulla 10 esitetyn toimenpiteen 4 Lisätään yritysten ja yksilöiden osaamista ja kyvykkyyttä suurten datamassojen hyödyntämiseen perusteluissa todetaan: ”Logistiikan digitalisaation hyödyntäminen edellyttää teknologiaosaamista ja digitalisaatiovalmiuksien kehittämistä, jotta digitaaliset mahdollisuudet voidaan hyödyntää täysimääraisesti.- - Logistiikan digitalisaation osaamisen edistämistoimet on tarve sisällyttää erityisesti osaksi tutkimuksen ja koulutuksen toimenpidekokonaisuutta sekä ottaa huomioon laajemminkin alan koulutusohjelmissa ja vastaavissa muissa ohjelmissa.” Toimenpiteen 4 vastuutahoiksi on nimetty työ- ja elinkeinoministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö sekä opetus- ja kulttuuriministeriö.

Suomen Akatemia yhtyy valtioneuvoston periaatepäätöksessä esitettyyn näkemykseen, jonka mukaan teknologiaosaaminen ja digitalisaatiovalmiuksien kehittäminen ovat edellytyksiä logistiikan digitalisaation hyödyntämiselle. Teknologiaosaamisen ja digitaalivalmiuksien kehittämisessä tutkimuksella on keskeinen rooli sekä uusien asiantuntijoiden kouluttamisessa että toimivien toimintamallien ja ratkaisujen löytymisessä. Suomen Akatemia rahoittaa uusien ratkaisujen tutkimista, joita tyypillisesti hyvin poikkeittieteelliset logistiikkaratkaisut hyödyntävät. Rahoittamamme tutkimus edistää näin yritysten toimintaa ja kilpailukykyä logistiikan digitalisaation saralla.

Suomen Akatemia on sitoutunut avoimen tieteen periaatteiden ja käytäntöjen edistämiseen tieteen laadun ja uudistumismahdollisuuksien sekä yhteiskunnallisen vaikuttavuuden aikaansaamiseksi ja parantamiseksi. Tavoitteena on, että tutkimuksen tuottamat ja hyödyntämät tutkimustuotokset (erityisesti julkaisut, tutkimusaineistot, menetelmät) sekä niiden metatiedot ovat nopeasti ja helposti saatavilla jatkokäyttöä varten. Akatemia edellyttääkin rahoittamiltaan hankkeilta sitoutumista tutkimustuloksistaan kertovien tiedejulkaisujen avoimeen saatavuuteen sekä hankkeen tuottamien tutkimusaineistojen avaamiseen. Näin Akatemia osaltaan mahdollista logistiikan digitalisaatiostrategian visiossa yhdeksi päätekijäksi nostettua tavoitetta: ”Kaikilla yrityksillä yrityksen koosta ja tyypistä riippumatta on mahdollisuus hyödyntää saatavilla olevaa tietoa innovaatioiden ja digitaalisten ratkaisujen rakentamiseen.”

Varsinaisen logistiikkaan keskittyvän tutkimuksen lisäksi Suomen Akatemian rahoittamat yksittäiset tutkimushankkeet kehittävät teknologioita, joita voidaan hyödyntää logistiikkaketjuissa. Esimerkiksi rahoittamamme tekniikan tutkimusta, kuten tietoliikennetekniikan, sensoritekniikan, tietojenkäsittelymenetelmien ja automaatiotekniikan tutkimus, hyödynnetään logistiikan arvoketjuissa, kun tutkimustuloksia viedään käytäntöön teollisuudessa ja yritystoiminnassa.

Suomen Akatemian lippulaivoissa puolestaan yhdistyvät vahva yhteistyö elinkeinoelämän ja muun yhteiskunnan kanssa. Suomen Akatemia on käynnistänyt 10 uutta lippulaivaa vuosien 2018-2020 aikana. Seuraavien lippulaivojen, joissa on edustettuna Suomen vientiteollisuuden kärkiyrityksiä, toimesta myös yritysten logistiikkaketjut kehittyvät merkittävästi:

- 6G - Langattomien verkkoteknologioiden lippulaiva
- FCAI – Suomen Tekoälykeskus -lippulaiva
- PREIN – Fotoniikan tutkimuksen ja innovaatioiden lippulaiva
- UNITE – Metsien, ihmisten ja koneiden vuorovaikutuksella resilienssiä, uusia arvoverkkoja ja merkityksellisiä kokemuksia lippulaiva

Lisäksi Suomen Akatemian rahoittaa ICT2023 -ohjelmaa, jonka tavoitteena on syvän tietojenkäsittelyosaamisen kehittäminen ja ICT:n laaja-alaisen hyödyntämisen edistäminen yhteiskunnassa. Vuonna 2020 Suomen Akatemia järjesti kyseisessä ohjelmassa temaattisen haun Teollisuuden digitaalisen murroksen ICT-teknologiat, jossa logistiikkaketjujen kehittäminen oli tärkeimpiä haun tavoitteita. Kyseisen ohjelman hakujulisteessa todettiin: ”Teollisuuden meneillään

oleva vallankumous hyödyntää digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia luoda merkittävää lisäarvoa teollisiin järjestelmiin, sen prosesseihin ja valmistukseen sekä rakentamiseen. Se luo mahdollisuuksia myös täysin uudenlaisten teollisten järjestelmien syntymiselle. Digitalisaatio vaikuttaa teollisen arvoketjun jokaiseen elementtiin, prosessiin ja toimijaan mukaan lukien liiketoimintamallit, innovaatioekosysteemit, tuotekehitys, tuotanto, logistiikka, jakelu sekä huolto ja kunnossapito.”

Suomen Akatemialla oli syyskuussa 2020 Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan kumppanuusverkostojen erityisrahoitushaku, jonka tavoitteena oli uuden tiedon tuottaminen kohti yhteiskunnallista hyötyä ja arvonlisää tuovia innovaatioita yliopistojen, tutkimuslaitosten ja yritysten yhteisverkostoissa. Kyseisessä haussa rahoitettu tutkimus tukee omalta osaltaan logistiikan digitalisaatiota.

Akatemian näkemyksen mukaan logistiikan digitalisaatiolle asetetut odotukset edellyttävät kansainvälisen tason monipuolista osaamista. Tutkimuksen tuottama tieto ja tutkimukseen perustuva opetus luovat vahvan pohjan sekä uuden tiedon tuottamiselle että kyvyille hyödyntää muualla tuotettua tietoa nopeasti ja taitavasti.

Pääjohtaja Heikki Mannila

Johtaja Susan Linko

Linko Susan
Suomen Akatemia - Luonnontieteiden ja tekniikan tutkimuksen vastuualue